

BİGA'DA SEYA GELENEĞİ

Müziğin temelde aynı, kısa süreli seslerde ise küçük varyasyonlara uğradığı seya söyleme günümüzde de canlılığını sürdürmektedir.

Ayhan SARI

Seya, Biga (Çanakkale) ve yöresinde ramazan ayı akşam veya gecelerinde genellikle çocuklarca iftardan sonraki birkaç saat içinde kapı kapı gezilerek söylenir. Amaç hoşça zaman geçirmenin yanında para veya hediye¹ toplamaktır. Zaman zaman büyüklere de genellikle önceden belirlenmiş evlerin önünde söyledikleri görülür. Bunlar teravih namazından sonra veya sahurda çoğu kadınlı erkekli ailece seya'ya çıkarlar. Her iki grupta da toplanan para veya hediyeler eşit olarak paylaşılır.

Seya söyleme arefe akşamı sona erer.

Geleceğin ortaya çıkış öyküsü bilinmemektedir. Zamanla değişime uğrarak anlamını kaybetmeye başlayan sözlerin sırası mahalle, köy hatta kişiden kişiye değişebiliyor.

Çalgı olarak darbuka², dümbelek³ cinsinden olanlarının yanında ender olarak keman veya klarnet görülebilirse de çalgı kullanımı zorunlu değildir. Belli bir kostüm olmayıp gündelik rahat giysiler tercih edilir.

Gerçekleştirilen kişi dinlemelerinde⁴ müziğin temelde aynı, kısa süreli seslerde ise küçük başkanti (varyasyon)lara uğradığı belirlenen «seya söyleme» veya bir başka deyişle «seya'ya çıkma» canlılığını eskisi kadar olmasa da günümüzde de sürdürmektedir.

SEYACI

Seyacı geldi duydun mu duydun mu?
Selam verdim aldın mı aldın mı?
Baklava yedin doydun mu doydun mu?
Hütleme hüt, bir kaşık süt
Hane (Ayran) taşı ne taşı, benim babam
subaşı

Subaşının atları keşir keşir keşleri
Şakiratdan alalım, şakiratdan verelim
Üç bülbül, üç bülbül biri yerde biri gökde
Gökde güvercin uçar, kanatları kemer biçer
Üşüdüm, üşüdüm daldan elma düşürdüm
Elmacımı yediler, bana cüce dediler
Cücelikten çıktım, kapı kapı gezdim
Elmalı bostan, çıkmalı posttan
Gegeme, gegeme çıktım çakır dikene
Çakır diken boynumda, sultan kızını koy
numda

Hanım teyze merdivenden iniyor, iniyor
Bahşişimizi (Hakkımızı) getiriyor, getiriyor

Biraz bekleme süresinden sonra birşey verilmezse :

Kapı altında tencereler, işte geldi çingeneler
Ya verirsin hakkımı, ya kırarım kapını

Yine birşey verilmezse :
Çınar yaprağı kat kat, çayım başına pat
pat.

1. Evden çıkan ne verirse; meyve, şeker, kuruyemiş vb.
2. Gövde bakır veya alüminyum deri veya röntgen filmi.
3. Gövde pişmiş toprak deri.
4. Bu satırların yazarı anılan yörede doğmuş, büyümüştür.